

Eseu despre nuvela In vreme de razboi de Ion Luca Caragiale

Nuvela "In vreme de razboi" aparuta in 1898 este o opera realista cu adanci ecouri din sfera naturalismului.

Tema acestei excelente nuvele desi autorul o subtitulase "Schita" este obsesia.

Hangiul Stavrache, mostenitorul fratelui sau, preotul lancu din Podeni, plecat pe front ca sa scape de urmarire, caci fusese capitanul unei bande de hoti, traieste la inceput, iluzia fugara ca fratele sau nu se mai intoarce. Curind, obsesia reintoarcerii fratelui pune stapinire pe el si-l devoreaza, pina la urma.

In vreme de razboi este o proza de sondare psihologica a unei "fiinte auxioare, strivita in cele din urma de alienare, rezultata dintr-o evolutie tragica de tip apasator".

Nebunia apare ca element concluziv, catastrofic: "cauzata de ticalosul Popa lancu. La avertismentul dat de lancu Georgescu ("Gindeai c-au murit, neica ?") ritmul lui de viata, se precipita, alienindu-l". Nebunia lui Stavrache, ajunsa in final la forme paroxiste, se afla in el insusi, iar situatiile exterioare, create prin prezenta fratelui sau Popa lancu, au rolul de a declansa rostogolirea iminenta spre drama neasteptata.

Traseul epic al nuvelei urmeaza linia unei compozitii clasice, iar cele trei capitole, urmarind cresterea obsesiei lui Stavrache si transformarea ei in nebunie, creaza o tipologie si compune un destin uman tragic aflat sub stapinirea neiertatoare a unei tare ereditare.

Primul capitol al nuvelei se constituie ca o adevarata expozitiune, in care se precizeaza datele esentiale despre cele doua personaje, aflate in relatie de rudenie: Hangiul Stavrache este negustor si proprietarul unei pravalii, iar fratele sau este preotul lancu din Podeni dar si conducatorul unei bande de hoti in final prinsa de stapinire. Pentru a se salva Popa lancu se inroleaza ca voluntar si pleaca la razboi, averea sa raminind in mostenire lui Stavrache.

Momentul intriga ii constituie gindul care-l chinuie pe Stavrache in legatura cu intoarcerea fratelui sau, desi o scrisoare primita il asigura ca acesta a murit. Actiunea nuvelei creste treptat in tensiune, urmarindu-se obsesiile lui Stavrache, cosmarurile pe care le traieste, terorizat de imaginea fratelui, de presupusa replica a acestuia, care devine laitmotiv: "Gindeai c-am murit, neica ?".

In capitol al doilea aflam ca, o data cu mostenirea averii, Stavrache este chinuit de vedenia fratelui mort. In acest capitol se insista asupra invalmaselilor de ginduri, se trece mereu din realitate in vis, incit se confunda planurile, sugerindu-se degenerarea psihica a lui Stavrache, proiectata pe fundalul unui mediu social bantuit de anomalii, caruia fratele sau ii apare cind in haine de ocnas, cind imbracat militar, dar totdeauna gata sa-l uida.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Punctul culminant si deznodamantul conflictului, prezentate in capitolul al treilea, il reprezinta momentul intalnirii reale dintre cei doi frati. Cind popa Inacu ii cere lui Stavrache sa-l ajute cu o suma de bani pe care acesta ii delapidase din banii regimentului, hangiul, ajuns la capatul incordarii psihice, inebuneste. Replica lui popa lancu, usor modificata fata de aceea din starile halucinatorii ale lui Stavrache ("Ma credeai mort, nu-i asa?"), vine ca o extraordinara lovitura peste mintea buimacita a hangiului. Cu o arta desavarsita autorul analizeaza acum reactiile organice, atitudinea si comportarea eroului.

Lantrile cauzale sint intr-o ordine crescanda si radata de la simpla criza, psihologica de la inceput care abia se infiripa, ea se adinceste mereu si teptat sus imperiul obsesiilor, conducind la trecerea de la starile halucinatorii la starea explosiva si violenta, premergatoare nebuniei, declansind iremediabil dementa, iar actiunile eroului sunt dirijate treptat de presimtirea ca popa lancu nu e mort, de obsesia intoarcerii fratelui si de starea de violenta din momentul confruntarii directe cu acesta. Autorul prezinta astfel, un caz patologic, o fisa clinica, ce are ca mobil patima inavutirii. Stavrache este, in acelasi timp, un negustor necinstit, avar si nemilos, plasat fiind in contextul unui mediu social, in care setea de imbogatire are consecinte nefaste asupra individului, dezumanizandu-l.

Natura joaca si ea un rol important in nuvela. Ea este perceputa atat vizual cat si auditiv. Intamplarile se petrec noaptea si intr-un cadru de toamna si iarna.

Personajul principal al nuvelei este surprins atat din perspectiva sugerata prin descrierea cadrului natural, deci din perspectiva povestitorului - narator, cat si din perspectiva relatiei directe cu celelalte personaje - prin dialog - si al confruntarii cu sine - prin monolog.